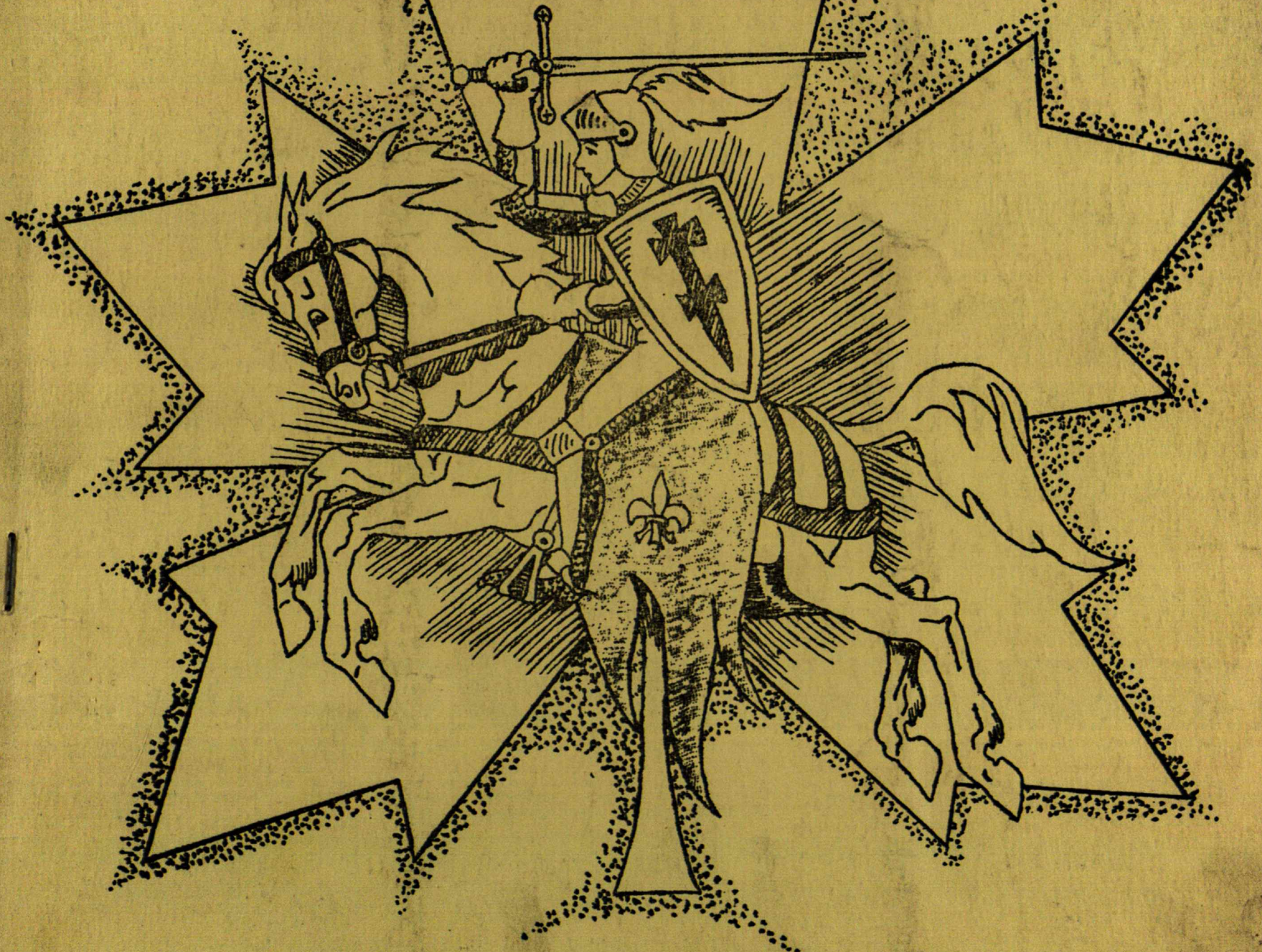

2

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

(INDEPENDENT LITHUANIA)

Kanados Lietuvių Kultūrinio Gyvenimo žurnalas.

Nr. 41 Montreal, Spalio mėn., 1945 metų.

Už išlaisvinimą Lietuvos! For Liberation of Lithuania!

Už ištikimybę Kanadai! For Loyalty to Canada!

Leidžia Kanados
Lietuvių Taryba
Montréalė

Prenumerata Metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje . . . . . \$1.00   Canada \$1.00

Užsieny . . . . . \$1.50   Other Countries . . \$1.50

Redakcijos Antrašas

6642 Third Ave., Rosemount,
Montreal, 36, Quebec,
Canada.

Lietuvės
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

JEI TURI GERĄ ŠIRDI, TAI ĮRODYK DABAR!

"Didelių nelaimių ir didelių križių laikotarpiai visuomet pagimdo naujas nuotaikas, naujus tikslus, naujus draugus, naujas vadovybes ir neisvengiamai - visuomenines ir tautines vienybes akciją".

"Karo audrai praužus, jos takas liko nuklotas ne tik griuvėsiais, bet asaromis, skurdu, ligomis, badu, dvasinėmis ir fizinėmis kanciomis. Iš tų griuvešių iškilo malda ir pagalbos sauksmas, kuris pasiekė Amerikos gyvenančių lietuvių ausis ir širdis".

"Didžioji nelaimė ir didžioji pasaulinio masto križė jau anksčiau, jos siautimo metu, paskatino Amerikos lietuvius pasirošyti dienai, kada bendroji Amerikos lietuvių pagalba bus butinai reikalinga nukentėjusiems lietuviams".

"Tas nelaimingųjų sauksmas yra jungtuvas, kuris sujungia Amerikos lietuvių jėgas vienam tikslui - kuogreičiausiai suteikti pagalba Lietuvos kankiniams".

Tai šios kelios eilutės yra pacituotos iš atsisaukimo į Amerikos lietuvius. Jos zodis į zodi nei kiek nėra svetimos ir mums kanadiečiams. Lietuvos kankiniai yra ir mūsų broliai ir mūsų sventa pareiga yra istiesti jiems pagalbos ranką.

Jeį kas turi užjaučiančią širdį, jei kas turi nors trupinėli tyros sąžinės, tai parodikit ją dabar. Laukti ar veluotis neleis-tina. Jūsų ismalda Lietuvos kankiniams reikalinga dabar. Šimtai tūkstančių mūsų brolių isbadėjusių, nuplysusių, karo isvargintų laukia mūsų pagalbos.

Amerikos Lietuvių Bendras Šalpos Fondas visų neaprenks ir nepavalgidins. Mes kanadiečiai butinai turim stoti į talką. Montrealiečiai tai vykdo. Jie jau turi keliata tūkstančių svarų dra-panų ir avalynės. Dar laukiama daugiau ir manoma neliks nei vieno doró lietuvió Montreale, kuris nesuteiks nor kuklios ismaldos.

Kanados lietuvi! Nesisteng pasiteišinti, kad neturi ką aukoti, kad gal nepasieks tikslo ar neįjieskok kitokių korpryžų. Tie visi pasiteišinimai nieko kito neparodys, kaip tik tą, kad tu esi besirdis. Siame momente besirdzių neturi buti.

MONTREALO LIETUVIŲ ŠALPOS SKYRIAUS

V A L D Y B A.

* * * * *

IŠTIESTI PAGALBOS RANKĄ.

Šiuo laiku ištremime gyvena artį keturių šimtų tūkstančių mūsų brolių lietuvių. Jie pateko į tą padėtį ne nuotykių ieškodami, ne turtų ir linksmų valandų tikeidamies, bet bėgo, kad išgelbėjus savo brangiausią turtą - gyvybę. Jie bėgo ten, kur kojos nešė, kur akys vede, kur tikejosi sutikti tuos, kurie neprasikaltusių nezudo. Be drapanų, be maisto, vaistų ir pinigų per kelius metus gyveno kaip klajūnai. Niekur jie nebuvo priimti kaip svečiai, niekas jų neguodė ir nesuramino, niekas nepasiule gabalėlio maisto ar siltesnės drapanos.

Tokioje padėtyje gyvendami, jie sunyko, išvargo ir išnaudojo savo paskutiniąją energiją. Jiems reikia pagalbos. Jie akis pražiūrėjo belaukdami jos. Jiems reikia maisto, jiems reikia vaistų, o uzvis daugiausiai jiems reikia drapanų.

Ir, kas-gi jiems ateina į pagalbą? Kas-gi suteikia jiems visą tą, be ko gyventi negalima ir ko jie neturi? Baisus atsakymas, bet tikrove - niekas. Svetimtaučiai rūpinasi savais, jie turi taip pat daug karo zaisdų.

Mielas lietuvi! Niekieno kito, tik mūsų šventa pareiga ištiesti jiems pagalbos duosnią ranką. Jie mūsų tikri broliai ir jei mes jų šioje baisioje valandoje nesuselsime, būsime mirtinai prasiženge žmogiskumui. Kanados lietuviai, nors ir negyvena pertekliuose, bet gyvena be trukumų, todėl nevertėtu pasisykštėti, nevertėtu pagailėti atliekamų drapanų ar batų. Amerikiečiai, aciu Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vadovybei jau daug yra tame dalyke pažengę. Jie yra daug syrinkę ir pasiuntę drapanų, vaistų ir kitokių reikmenų, jie daug yra išgelbėję savo brolių nuo mirties smeklos. Kanados lietuviai yra tos pačios motinos vaikai, tas pats lietuviškas kraujas teka mūsų visų gyslose, nežiurint kur ir kaip mes gyventume, todėl suselpkime į nelaimę įpuolusi savo brolių.

Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas savo atsisaukime sako:

"Vasara baigiasi. Laikas išsiimti šiltus drabužius iš šėpų nuo kandžių apsaugos. Jus taip pat jau jieskote naujų rudens mažų drabužių. Jus galite pasirinkti vilkėti naujus arba senus drabužius. Bet nuo karą nukentėjusieji lietuviai neturi progos pasirinkti kokiais drabužiais vilkėti. Jie nesipirko naujų drabužių, jie visai neturi net muilo išskalbti senuosius. Lietuvos moterys neturi medžiagos, adatų, nei siulų pasisiudinti naujus drabužius."

"Praeita žiema daug prastai prisidengusių lietuvių - dėl šalčio numirė, daugiau mirstančių galime laukti šią žiemą, jie nebus galima jiems greit pasiūsti pagalbos! Jiems ypatingai reikia vyriskų drabužių ir apsiavimų."

"Peržiūrėdami šėpas, atminkime kenčiančius Lietuvius!"

Kanados lietuviai privalome pasekti amerikiečių pėdomis ir nelukuriuodami nei minutę, pradėkime šventa šalpos darbą! Aukuokime ir dirbkime visi. Mums mažai vertingas dalykėlis, bus didelė dovana išstremime gyvenančiam mūsų broliui!

IŠVARĖ

Ūžė liepos, verkė medžiai,
Šakas lauže jovarai...
Plačiais vieškeliais, bežadžiais:-
Ėjo istremtų pulkai.

Ėjo ašarų pėdemis,
Nematydami takų...
Su rysuliais, su naštomis -
Iš teviškių, iš savų.

Juos išvarė okupantas,
Su durtyvais, su kardais;
Ir isake komendantas -
Neštis vieškeliais kietais.

Tėviškėles rekvizavo,
Jų duonutę ir svirnus...
Nei suneliai lakt negavę -
Staugę, bėgo per laukus.

Paskum stotys ir peronai,
Alsavo minia tirsta...
Rijo, rijo ją vagonai,
Saulė kepino karsta.

Traukiniai ūžė, dundėjo,
Nese ašarų klanus...
Alkani, bāsi klegejo:-
"Turbūt Dievo teismas bus?"

Bet ne Dievas teisma darė,
Tik grobikas, tik žiaurus;
I Stepynus jis išvarė -
Mūsų brolius, mus savus.

- Marija Aukštaitė -

ISTORINĖ LIETUVOS DIENA PIETŲ AMERIKOJE

Artėjant mūsų tautos likimo dvyliktaį valandai, lietuviai išėiviai pajuto didžią savo atsakomybę tarti žodį už brolius, kuriems Tėvynėje žiauriai atimta spaudos, žodžio ir veikimo laisvė. Dar niekad Pietų Amerikos lietuviai nebuvo taip susirūpinę Lietuvos laisvės byla, kaip istoriniame suvaziavime Buenos Airese rugsejo 9 dieną.

Lietuvai Išlaisvinti Centro Argentinoje pastangomis, Ministrui Dr. K. Grauziniui remiant ir globojant, buvo surengta išpuodinga Lietuvos Diena, kurios atgarsiai nuskambejo po platusį pasaulį. Toks lietuvių patriotų nuosirdumas, vieningumas ir duosnumas P. Amerikoje pasireiškė bene pirmą kartą.

Giedrų australinio pavasario sekmadienio rytą lietuvių Aušros vartų išpuostoje bažnyčioje įvyko pamaldos už Lietuvą. Buenos airiečiai, dviem autobusais atvykę berisiečiai, svečiai iš Rosario pripildė visą erdvią bažnyčią. Dalyvaujant Lietuvos Ministrui su Ponia, buv. konsului p. Jurgiui Kucinskui su žmona, Pasiuntinybės sekr. p.A. Grisonui, kviestiniams svečiams, laikrastininkams ir lietuvių kolonijos Argentinoje veikėjams, didis lietuvių draugas arkivyskupas Dr. J. Aragone atlaikė Misią ir pasake pritaikyta žodi. Jis apgailestavo, kad ir patrankoms nutilus ne visos tautos gali džiaugtis taika, nes gi jos nėra ir negali būti ten, kur viespatauja blogos valios žmonės, kur sąžines priespauda, istremimai ir asaros. Jis padrasino lietuvius nenusiminti, pasitikėti savo tautos dvasine didybe ir stiprumu ir teisingojo Dievo pagalba. Jautrus, nuotaikingi Ekscelencijos žodžiai apie Lietuvos nelaimės daugelį net pravirkde. Po pamaldų jau kieme arkivysk. Aragone, pamatęs kiek daug lietuvių, ypač vyrų jį lydi, dar kartą tare siltą savo susizavėjimo ir linkėjimų žodi. Sv. Cecilijos choras pasirodė vertu dainų šalies pavyzdžiu. Čia pat T. Marijonų vienuolyno patalpose buvo draugiški užkandžiai, į kuriuos buvo pakviesti visi bažnyčioje susirinkę žmonės.

Iškilmingas posėdis įvyko puošnioje miesto centre salėje Consejo de Mujeres 16,30 val. po pietų. Čia dalyvių susirinko kiek tūlpo - arti tūkstančio. Po Argentinos ir Lietuvos himnų, Min. Dr. Grauzinis plačiai nusviečia dabartinę Lietuvos būklę, mūsų tremtinių likimą, tuos desnius, pagal kuriuos turi būti atsteigta Lietuvos nepriklausomybė, kviesdamas visomis išgalėmis budėti ir veikti. Kalbetojas, į kurį su dideliu dėmesiu buvo nukreiptos visų akys, tarp kitko, pasake:

"Padėtis Lietuvoje yra tiesiog tragiška. Vienas okupantas pakeistas kitu, vietoj vieno diktatoriaus - kitas. Jokios gi laisvės, jokios demokratijos, net jokios paprasčiausios žmogaus teises gerbiančios santvarkos lietuvių tauta dar nesusilauke. Naujas okupantas pasiryžęs visiskai isnaikinti mūsų tautą: masiniai saudomi nekalti žmonės, o kiti tremiami Sibiran ir kitur... Prez. Trumanas iskilmingai deklaravo, kad demokratijos laimėjo prieš tironiją ir kad bus įgyvendinta teisinga, padori ir tolerantiška taika. Nieko kito mes lietuviai ir netrokštame. Mes tik norime, kad Lietuvoje vietoje dabartinės tironijos viespatautų laisvė, kad pagal Atlanto carterio dėsnius mums būtų leista atgaivinti savo nepriklausomą valstybę, kurią be baimės visi lietuviai galėtų grįžti ir joje ramiai gyventi"... Šie žodžiai ir visa kalba buvo palydėta ypatingo publikos pritarimo.

Ministras pasakė dar malonų siurpriza, būtent: šaunus Lietuvos patriotas inž. Petras Slenis suteikė Liet. Isl. Centrai Argentinoje 3000 pezu auką akcijai už nepriklausomos Lietuvos atgaivinimą. Tas mūsų tautietis turįs ir daugiau gražių sumanymų Lietuvos bylai ir lietuviams padėti. Žinią apie inž. Slenio auką visa salė sutiko smarkiausiu plojimu.

Gerb. Dr. K. Grauzinio kalbos santrauka čia pat Z. Juknevičiaus buvo pakartota ispaniskai. Perskaityti Urugvajaus, Brazilijos, Kolombijos, Rosarijos, Cordobos, Tukumano ir Berisso lietuvių sveikinimai su linkejimais tėvų žemei kuogreičiausiai išsivaduoti iš aziatiškos vergijos. Urugvajiečiai, reiksdami savo pritarimą ir prisidėjimą prie Lietuvos Dienos prase Lietuvos Ministro P. Amerikai daryti visus galimus žygius Lietuvai islaisvinti. Kolombijos lietuvių draugijos pirmininkas St. Sirutis sveikinimo rašte pabrėžia, kad akivaizdoje melagingos priesų propagandos mūsų pareiga yra kartotinai pasauliui pareikšti troskimus ir reikalavimus Lietuvos laisvės atgavimui. Kaip viena iš geriausių priemonių yra panasių Lietuvos Dienų organizavimas, vieninimai pasiūnciant pareiškimus demokratinėms valstybėms vyriausybėms. Berisso lietuvių savisalpines draugijos "Mindaugas" ir "Vargdieniai" dėkoja už progą dideliame skaiciuje jiems dalyvauti šioje istorinėje sventeje, o taip pat Berisso lietuvių tautinės visuomenės vardu ypatingai gražų sveikinimą atsiuntė Simonas Dulksnys, kuris drąsiai pabrėžia, kad tiesa nugalės melą ir teisingos ateities prieglobstyje Lietuva atgims laisva ir nepriklausoma valstybė. Neatsiliko nuo istorinio akto ir kitų Argentinos provincijų lietuviai. Šia proga prisiuntė labai nuosirdzius ir patriotinius sveikinimus tautinių kolonijų vardu iš Rosarijos Pranas Žakevičius, iš Cordobos Kazys Šadukas ir Tukumano Jonas Avizienis, kuriuose, tarp kitko, pareiskia visiską pasitikėjimą Liet. Ministro Dr. K. Grauzinio globojamam Lietuvai islaisvinti Centrai Argentinoje ir pasizada remti už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę kovą iki laimejimo. Saleje taip pat dalyvavo iš Rosarijos lietuvių atstovai.

Tuo būdu šį aktą galima laikyti tikrai visos P. Amerikos lietuvių patriotų pasisakymu. Rastu sveikino ir kai kurie užsieniečiai, Lietuvos draugai.

Šv. Cecilijos choras, gabiam muzikui V. Rymavičiui vadovaujant, pasirodė scenoje su rūpestingai paruoštu patriotišnių, liaudies ir savo paties komponuotų dainų repertuaru. Darnios, svelnios, taip savos melodijos visus svajingai nuteikia, užgauna širdies ryšius su brangiaja Nemuno tėvyne. Ypač zavisi iš tolimesnių vietovių atvykę lietuviai.

Kaip tik šventės išvakarėse buvo gautas tarptautinės vaikams globoti sąjungos (Union Internacional de Socorro a los niños) iš Šveicarijos pranešimas apie labai sunkią lietuvių tremtinių vaikų Vak. Europoje būklę, apie maisto, drabužių ir apavo stoką. Ši sąjunga turi būdų greitai vaikams padėti vaistais, vitaminais ir rūbais. Apie tai paaškinus Lietuvos Dienos dalyviams, jų jautrus žmoniškumas tuojau pasirodė praktiskai. Pertraukos metu šiam tikslui padaryta rinkliava davė per 700 pezų. Baznyčioje tam pačiam reikalui surinkta 178 pezai. Ponas Ministras pranešė, kad lietuvių tremtinių vaikams susėlpti jau anksčiau jo žinioje surinkta 1000 pezų. Šitoks dosnumo reiškinys P. Amerikos lietuvių kolonijose retenybė.

BALF Argentinos Skyriaus pirmininko vardu J. Nakutis kyietė padaryti tremtiniams ir nuo bolševikų pabėgeliams Europoje plačią rūbų rinkimo talką. Šv. Kazimiero Seserys sutiko duoti patalpas ir prizūrėti. Ponia L. Grauziniene stengiasi prie tarptautinės vaikams globoti sąjungos suorganizuoti lietuvių skyrių. Veikimas, tikimasi, turės gerų pasekų; kolonijos lietuviai jau pradėjo aukoti rūbus ir apavą.

Su nepaprastu nuotaikos pakilimu buvo paskelbti ir vienbalsiai priimti P. Amerikos lietuvių troškimai bei prašymai apginti savo tautą nuo sunaikinimo ir atsteigti tikrai laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą. Referantas K. Cibiras paaškinė, jog šios Lietuvos Dienos pagrindinis tikslas yra telegramomis ir memorandumu kreiptis į laisvų valstybių prezidentus ir vyriausybes sveikinant su karo pabaiga ir prasant paremti Lietuvos išlaisvinimo bylą. Jungt. Valstybių Prezidentui Trumanui telegramoje, tarp kitko, sakoma, jog "lietuvių tauta didžiai dėkinga Jungtinėms Valstybėms už Lietuvos pavergimo nepripažinimą ir tikisi, kad jai bus pritaikyti Atlanto Čarterio dėsniai. Lietuviai žino, kad Jungt. Valstybės pakankamai turi galios įgyvendinti taiką pagal šiuos dėsnius ir pilni vilties laukia Jūsų Ekscelencijos užtarimo Taikos Konferencijoje atgaivinti laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą, į kurią be baimės galetu sugrįžti simtai tukstancių istremtų ir pabėgusių lietuvių. Negalime išsivaizduoti, kad Lietuva būtų blogiau traktuojama už buvusius priesus ir satelitus. Maldaujame, nelaiskite išnaikinti mūsų tautos".

Tokio pobūdžio telegramos buvo tuojau išsiųstos Argentinos, Brazilijos, Urugvajaus prezidentams, Šv. Tėvui, Didz. Britanijos Min. Pirm. majorui Attlee, Prancūzijos prezidentui gen. De Gaulle, Kinijos prez. marsalui Čangkaisekui, Meksikos, Kolombijos, Peru, Chili prezidentams, buv. D. Britanijos premjerui M.W. Churchill, net P. Afrikos, Australijos ir Kanados min. pirmininkams.

Laisvųjų Europos šalių vyriausybėms yra parengtas platesnis memorandumas prancūziškai, o P. Amerikai ispanų kalba. Jis bus išsiuntinėtas oro paštu.

Perskaičius sveikinimo ir padėkos telegramą inž. P. Sleniui publika sukėlė šiltas ovacijas. Tik jo aukos dėka galima išsiųsti tiek daug telegramų.

Verta pastebėti, kad Lietuvos Dieną išgarsino Buenos Aires spauda ir net trys radiofonai. Žymiausias P. Amerikos dienraštis "La Prensa" idejo net istisą reportazinį straipsnį, plačiai cituodamas Min. Dr. Grauzinio kalbą, telegramas ir pažymėdamas, kad akte dalyvavo daug publikos. Populiarus rytinis "El Mundo" aprasymui uždėjo stambia antrastę: "Lietuviai praso, kad jų salis būtų išlaisvinta iš dabartinio pavergimo". Lietuvai visados palankys "El Pueblo" aprasymą idejo su iliustracijomis. Sventeje dalyvavo ir Vasingtone kat. žinių agentūros (NC) atstovas p. J. Richards. Sveciai pasidžiauge gera organizacija, menine dalimi ir dalyviu drausmingumu bei kulturingumu. Vienas iš jų pasake: "Lietuvos Dieną surenget labai laiky. Paskutinis momentas apeliuoti į pasaulio sąžinę". Mat, kaip tik uz poros dienų Londone prasidejo svarbi didziųjų konferencija.

- Koresp. -

DIKTATORIU LIKIMAS

Po pirmojo pasaulinio karo Europoje, ant sugriautų miestų, apkasais isvagotų laukų, sugriuvusių monarkų s tų, kuresi demokratinė santvarka. Toji demokratinė santvarka, tai yra visuomenės rinkta vyriausybe, kuri duoda tautoms ir liaudziai laisve. Bet tai santvarkai skersai kelio atsistoto grupė zmonių, kurie trosko matyti liaudi, rezeziuose, trosko tremti jos laisva minti ir trosko turty ir garbes. Tos grupes zmonių organizavo tamsunų gaujas, kad sutremti jaunutes demokratiijos daigus. Rodos 1922 m. "garsusis-didvyris" Musolinis padare savo zygi ant Romos. Jis isvaike zmonių rinkta parlamenta ir atidare kalejimo duris laisve mylintiems zmonems. Nuo to tai laiko, to krasto zmonių teise liko pasalinta is viesojo gyvenimo ir uzviespatavo smurtas ir galia.

Barbariska Musolinio pavizdi, paseke visa eile tautu, ju tarpe ir musu Tevynė Lietuva. Europa liko kalejimu ir koncentracijos stovyklu vieta. Ne kas kitas, o tik sitie tipai troksdami garbes ir galios uzkure ir ši pasaulini kara, kad pasmaugti silpnesnius kaimynus. "Garsusis" Musolinis Romoje is balkono skelbe kara likusioms demokratiijoms, manydamas tapti pasaulio viespaciū. Bet deja, likimas leme kitaip. Laisvas zmogus isejo nugaletojum, o siems budeliams teko kieta svino kulka. Gaila, kad tas ivyko taip velai, jei anksčiau, tai milijonai nebuty nustoje gyvybes ir pasaulis but likeš nesugriautas.

Šiuo laiku filme matome tą patį "Garsųjį" Musolinį, Milano aukštėje gulinti vienoje kruvoje su jo pataikunais. Žmonės praeidami jį spiaudo ir spardo. Nėgana to, dar pakabinamas Musolinis uz kojos prie balkono didesniai išjuokimui. Žiurint, rodosi toli atsilikta nuo civilizacijos, kad dvidešimto amžiaus žmogus, gali taip žiauriai elgtis, bet prisimimus jų visus darbus ir milijonus išzudytų žmonių, tas pilnai pateisinama.

Taigi žiauriųjų despotų gadyne baigiasi, nors ir labai brangiai kainavusi. Deja, dar keliatas jų isliko nepaliesti uz taip pat užsipelnūsi "gerumą", bet bukime tikri, kad anksčiau ar vėliau jie visi susilauks savo bendradarbių likimo. Nors gal ir pavyksta sulaikyti nekuriam laikui begancioji upė, uztvenkus ją, bet su laiku tekancioji srove perlips per uztvankas ir vel savo keliu tekės amžinai. Taip pat laisvo žmogaus ir laisvos žmonijos nesulaikis niekas, nežiurint kiek ims laiko ir aukų. Mes turime būti istikimi tam obalsiui, kuris yra: - Viska liaudziai ir viskas per liaudį.

- Povilas L. -

PASTABOS

Kaip jau žinoma, kad Londone susirinę penki didžiųjų kraštų užsienio ministariai isposedziavo net 22 pilnas dienas ir p to visko, tik tiek tepriejo, kad kepures ant galvų ir namo. Prie jokios sutarties ten nebuvo prieita.

Kad tas galėjo įvykti, nors kiekvienas geros valios žmogus to netrosko, bet visgi galima buvo tikėtis. Kadaise Churchilas su Rooseveltu bijodami, kad Stalinas nepadarytu atskiros sutarties su Hitlerių ir neuzpultu demokratijų, klupciodavo prieš azijato uzmacias. Tuo paciu sykiu jis baisiai ispaiko ir pasipute.

Puikybe ir komunistiskas gopsumas privede, kad ministarių svarbusis posedis, kuris turejo isspresti Naujosios Europos padeti, nuejo velniop.

Dar prieš Japonijos kapituliacija, kuomet brys "dičkiai" posedziavo Berlyno Potsdame, tai sakoma, kad Trumanas Stalinui pagrajino ant pijano: "You'll never know dear how much I love you" ...

O kaip-gi Londone? Londone niekas jau negrajino meilės dainu-
ku. Kuomet Malačovas uzsiprasė net Afrikoje bazių, tai Anglijos minis-
teris Bevin jį išvadino hitlerininku. Žinoma, Malačovas buvo baisiai
uzsūrūstinęs ir net nusitveręs savo terbą buvo bebėgęs lauk... bet
neisbego.

Dėl to, kad ministerių konferencija išsikirstė nieko nenuvei-
kusi, manoma, kad turės susirinkti vel trys "dickiai". Bet kartu
manoma, kad Stalinas nebeprasis Trumano, kad šis jį palinksmintu su
pjanu, o greičiausiai Trumanas paprašis Stalina pasukti "kazokėlių".
Stalinas baisiai bijo Atomo bombos ir dėl to manoma, kad jis bus nuo-
laidus ir sukalbamas.

. . . . .

Šiuo bent laiku, daugiau kaip svarbu, kad tas Gruzinijos ožys
būtų sukalbamas. Juk ištikrųjų, karo tai niekas jau nenori. Taikos
visi su nepaprastu issiilgimu laukia ir vis dar negali sulaukti.

Mes lietuviai, taip pat laukiame taikos. Mums taika yra daug
svarbiau, negu gal visiems kitiems, nes mūsų tautą siandiena kenčia
nekaltai. Ji nėra prieš nieką šturmovusi, ar kerstavusi ir jei šiuo
laiku gausiai kraujas liejasi iš mūsų tautos kūno ir simtai tūkstančių
pabegėlių kenčia alkį ir šalti, tai niekas kitas, kaip Stalinas ir jo
bendramintis Hitleris verti prakeikimo.

. . . . .

Kaip tenka patirti, tai kiekviename laisvame kampelyje, kur tik
randasi saujelė lietuvių, visi kaip vienas dirba ir stengiasi padėti
savo Tėvynei ir jos vaikams. Broliai amerikiečiai, berods sparčiau-
siais žingsniais tai atlieka. Jų suorganizuotas Šalpos Fondas dirba
zavėtinai. Per jų sumanumą, darbą ir rūpestį jau atlikta daug. Dide-
lės sumos pinigų, drapanų, maisto ir vaistų jau yra pasiusta į daugelį
vietai. Jų įsteigtas Informacijos Centras atlieka visą svarbiausią mo-
rali darbą. Jis infarmuoja visas reikalingas įstaigas apie Lietuvos
padėtį ir maldauja visų šaltinių, kad greičiausiai būtų suteikta Jai
pagalba. Trečiasis jų žygis, tai šaukimas visuotino Amerikos lietuvių
seimo, kuris įvyks Chicagoje. Tikimasi, kad šis seimas taip pat daug
padės lietuvių tautos kovoje už savo Tėvynės Nepriklausomybę.

. . . . .

Kalbant apie šalpos darbą, tai mes kanadiečiai bent iki šiol
negalime daug pasigirti. Gal ne sykstumas čia kaltas, gal apsileidimo
kiek esama. Vienok, ypatingai montrealiečiai, jau sujudo rimtai ir
reikia manyti, kad padės Bendram Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui pa-
kelti dalį jų sunkios nastos.

Suorganizuotas komitetas iš Tarybos, Vyt. Kliubo, Moterijų Šalpos draugijos ir visų baznytinių organizacijų, reikia manyti šventai atliks savo pareigą.

Tai tikrai sveikintinas žygis, kuri vertėtų skubiai pasekti visiems Kanados lietuviams!

. . . . .

Mūsų malonūs tautiečiai iš Vakarų Kanados, mus raginte ragina, kad ir Kanados lietuviai nedelsiant sauktų Kanados lietuvių Seimą.

Kad toks Lietuvių Seimas būtų reikalingas ir naudingas, abejoti nereikia. Jis išneštų daug vertingų tarimų. Jo balsas daug giliau išmigtų į mūsų Ottawos širdį.

"N. Lietuvos" štabas karštai sveikina Vakarų Kanados lietuvių išnešta mintį.

. . . . .

ATSISĖUKIMAS Į KANADOS LIETUVIUS

G e r b i a m i e j i !

Mes visi išeiviai gana gerai žinome, kokio likimo susilaukė mūsų Tėvynė Lietuva. Taip pat žinome, kokis svarbus yra šis momentas, kuomet pradėdama svarstyti kai kurių valstybių likimas. Būkime tikri, kad nepoilgo bus paliestas ir Lietuvos klausimas vienokioj ar kitokioj formoj.

Taigi man rodosi, ar nevertėtų saukti Kanados lietuvių suvaziavimą? Suvaziavimą išneštų reikalavimą Kanados lietuvių vardu, kad didžiosios valstybės padėtų atgauti laisvę lietuvių tautai. Broliai amerikiečiai jau ruošiasi prie tokio suvaziavimo.

Atlikime savo pareigą gelbėjimui Lietuvos!

Šias mintis skiriu diskusijoms.

P. Liaukevičius.
MacGregor, Man.

ZINIOS IŠ PAVEIRGOTOS TĖVYNĖS

(ŽINIOS GAUTOS PER LAIC.)

KOMUNISTŲ PROPAGANDINĖS MOKYKLOS

Žinodami, kad tik maža dalelė Lietuvos žmonių (nepilni 2 tūkstančiai) priklauso komunistų partijai (o dabar ir tų simpatijos galejo atsalti), bolševikai visomis jėgomis stengiasi propagandos keliu išplėsti savo įtaką į Lietuvos gyventojų mases. "Pravdos" pranešimu, Lietuvoje veikia 2 marksizmo-leninizmo vakariniai universitetai, 10 vakarinių komunistų partijos mokyklų ir vienas seminaras "Lietuvos respublikos vadovaujanciam aktyvui paruoti."

NAUJI TIJŪNAI

Senieji Lietuvos gyventojai su dideliu kartumu prisimena baudžiavos laikais ponų dvaruose buvusius tijūnus, kurie ziauriausiais būdais betesius valstiečius išnaudavo ir spausdavo. Dabar, įvedant Lietuvoje naują komunistinių dvarų sistemą, neapšeinama taipgi be savos rusies tijūnų. "Pravdos" pranešimu, s.m. liepos mėn, pabaigoje Vilniuje įvykęs komunistų partijos centro komiteto plenumo posėdis įpareigojo komunistų partijos narius priziureti, kad derlius būtų laiku nuimtas ir t.t. Laisvoje Lietuvoje, kiekvienas be raginimų stengesi kaip greičiau ir kaip geriau ūkio darbus atlikti. Patarimus jiems duodavo žemes ūkio specialistai ir jokie partijos tijūnai nebuvo reikalingi.

LIETUVOS VAIKUS VEŽA Į STOVYKLAS

Sovietų Sąjungoje šią vasarą buvo numatyta paimti į stovyklas 1,675,000 vaikų. Paduodama tą žinią "Pravda" Nr. 117 pažymi, kad į stovyklas pirmoj eilej bus imami Lietuvos, Latvijos ir Estijos vaikai. Anksciaus buvome jau pranešę kad is Pabalcio šią vasarą buvo išvežta 60,000 vaikų.

KOMUNISTŲ PARTIJOS DIKTATURA

Lietuviškieji kvislingai: Vyr. Lietuvos Sovietu Prezidiumo pirm. Paleckis, Liaudies Komis. Sovieto pirm. Gedvilas ir komunistų part. sekr. Snieckus sveikindami Staliną su karo užbaigą nei žodžiu neuzsimine apie demokratijų dali karo laimejime. Kaip rodo Maskvos laikraščiuose išspausdintas jų sveikinimo tekstas, jie tik garbina "tauty vozdi" Staliną ir, neva Lietuvos vardu kalbedami, pabrėžia, kad "mušu krastą ... veda "mudraja" Lenino-Stalino partija," Paskutinieji žodžiai teisingi - Lietuva tikrai yra valdoma komunistų diktatūros.

- - - - -

IR BUROKUS LIETUVOJ TURI KASTI PAGAL MASKVOS ĮSAKYMĄ.

Kiek stropiai Lietuvos gyvenimas yra kontroliuojamas Maskvos įstaigų, galima suprasti iš to, kad Sovietų Sąjungos Liaudies komisarai ir Centrinis Komunistų (bolševikų) partijos komitetas Maskvoje, kaip praneša "Pravda" Nr. 166, davė įsakymą Lietuvos komunistų partijos nariams (kurie faktinai dabar eina tijų pareigas, priziuredami ir ragindami Lietuvos valstiečius), kad cukriniai runkeliai Lietuvoje būtų nukasti iki spalio 20 d. o ju pristatymas baigtas iki lapkričio 1 d. Kai Lietuvos ukis buvo laisvas, valstiečiai be jokių raginimų geriau savo darbus atlikdavo negu pirmaeiliai Maskvos kolchozininkai.

- - - - -

NET IR PALECKIS DUODA SUPRASTI, KAD RUSAI PERDAUG SIAUČIA LIETUVOJ

Lietuvos kvislingas J. Paleckis, kalbedamas XII Aukščiausio SSSR Sovietų Sesijoje iš pradžių išgyrė rusų tautą, kuri dabar džiaugiasi laisve po laimeto karo, bet drauge, vartodamas Lenino žodžius, primine: "Negali būti laisva ta tauta, kuri laiko priespaudoje kitus..." Po šių žodžių suminejo ir lietuvių dali toj kovoje, lyg duodamas suprasti, kad lietuviai yra užsipelnę geresnio traktavimo iš rusų puses ...

- - - - -

LIETUVOJE TRISPALVĖ NEBEPLEVĖSUOJA

Aprašindėdama iškilmes Lietuvoje, "Pravda" No. 173 pažymi, kad miestai ir namai puošiami Sovietų Sąjungos vėliavomis, komunistų partijos Politbiuro narių portretais ir Sovietų Sąjungos marsalų atvaizdais.

Kokio "bosai" krašte, tokias ir vėliavas bei atvaizdus išako iškelti. Ne taip dar seniai buvo kabinamos svastikos.

- - - - -

ČERNIAKOVSKIO AIKŠTĖ VILNIUJE.

Caristinės okupacijos metu, Lietuvos miestai ir gatvės buvo "krikštinamos" carų ir jų pataikunų vardais, o dabar - Stalino ir jo pataikunų vardais. Vilniaus miesto svarbiausioji aikštė pavadinta Černiakovskio vardu. Kaip žinoma, Černiakovskis vadovavo viena sovietinių armijų ir buvo nukautas musio lauke.

ŽMONIŲ IŠNAUDOJIMAS KOMUNISTIŠKUOSE DVARUOSE LIETUVOJE

Lietuvos ūkininkai buvo žinomi kaip ypatingo rūpestingumo ir darbštumo žmonės. Tačiau, naikinant privatinę nuosavybę ir Lietuvos ūkininkus varant į komunistinius dvarus, jų susidomėjimas ūkio darbais menkėja, nes dirba nebe sau. Kad išnaudoti visas žemės ūkio darbininkų jėgas, dabar įvesta premijų ir akordinio darbo sistema. Karo išvargintiems Lietuvos žmonėms kolchozuose pažadėta mokėti premiją po 5 svarus grūdų ir ne daugiau 2 rublių pinigais už kiekvieną 10 kg. (apie 25 svarus) gerai paruoštą linų pluoštą.

LIETUVOS PARTIZANAI KOVOJA SU OKUPANTAIS.

Lietuvoje kas kart labiau stiprėja pasipriešinimas okupantams. Norėdami paveikti "neistikimus" elementus, bolševikai verčia žymosnius Lietuvos žmones savo vardu skelbti laikraščiuose raginimus, kad jau "laikas susiprasti", kad reikia atiduoti valstybines duokles, eiti į kariskos reikšmės darbus, klausyti šaukimų kariniam apyskaiton, ir t. t. Iš tų atsisaukimų matyti, kad priešsovietinė akcija Lietuvoje gana stipri, kad žmonės vengia ir išsisukinėja nuo raudonosios valdžios uždedamų pareigų, vietomis notgi vykdo atvirą sabotazą. Miškuose veikia partizanų būriai, kuriuos komunistų kontroliuojamoji spauda vadina "kenkėjų, plėšikų gaujomis". Okupantai bando juos pažadais prisivilioti, skelbdami, kad "kas yra atsitiktinai ar per suklaidinimą atsiduręs nelegalioj padėty", jei jie patys sugriš, bus laisvi nuo bausmės ir galės stoti prie savo ankstybesnio darbo.

Šiems viliojimams žmonės netiki.

L A I Š K A I   N U O   T R E M T I N I Ų.

Sekantis laiškas yra mums atsiustas iš Belgijos, Bruselles, kur ešantieji pabėgę lietuviai rašo:

Kanados Lietuvių Tarybai: -

Turime garbės kreiptis į Tamstas su prašumu pagalbos bei paramos reikalu, vienkart ir spaudos.

Siaučiant karo audrai Europoje, mes virš 30 lietuvių, daugumas iš mūsų su seimomis esame atklydę nuo savo brangios ir mylimos tėvynės Lietuvos. Mus čia atbloškė bendras likimas, netekimas laisvės tėvynės, gimtojo krašto. Skaudi mūsų šių dienų gyvenimo dalis, žiauriai mus plaka, bet mes lietuviai esame atsparūs, kantrūs, kieti, kaip granitas, mokam pakelti vargo našta, ir šis mums skirtas kančių kryžius yra nebaisus, nes pilnai esame isitikinę, kad ateis diena, bus ir mums gatveje sventė ir vėl galesime grįsti Lietuvon, bet tik laisvon. Mes zinome, kad jeigu kenčiame, tai kenčiame nekaltai. Jeigu šiandiena mūsų tautoje liejasi kraujas ir asaros, tai liejasi ne tam, kad ji būtų kalta, bet gal dėl to, kad ją mes mylime, branginame ir tik dėl jos gyvename.

Mes apleidę savo sodybas, gimtąjį kraštą, tūkstančiais kilometry nutolę nuo tėvynės, išsibastę po visą pasaulį pradėjome klajoklių gyvenimą. Skurdi mūsų šių dienų gyvenimo našta, kartas nuo karto darosi dar sunkesne, tragiskesne. Mus visus iš bokuzės samanos išvijo iš rytų siaubianti raudonoji migla. Šis kruvinasis slibinas, atsiraitojęs rankoves iki alkunų, su kuju ir dalgiu rankose savo budeliskais nagais, 1940 metais išbrovęs į mūsų kraštą, pleše mūsų turta, naikino sodybas, zudė senelius, seneles, motinas ir vaikus be išimties, be jokio skirtumo. Atplešę nuo kudikių motinas ir tevus, kiso į kalejimus, varė prievartos darbams ir pagaliau 1941 pavasari, jie pasiryzo galutinai mūsų tautą likviduoti, desimtimis tūkstančių zilaplaukių senelių, naslaicių ir kalejimuose pustančių tėvų kudikius išvežė į tolimuosius rytus, į Sibirą, ten kur baltos meskos veisias, kur amžiais saule nepasirodo. Šių visų įvykių, mes buvome gyvi liudininkai, aiskiai mateme, kaip jie vienu metų begyje nualino mūsų kraštą, paniekino tikyba. Tokie tai buvo jų belzebiški darbai, kurių mūsų tauta nepamirs amžiais.

Mes bendro likimo tautiečiai tikime, kad ši mūsų prašymą išklausysite ir nepaliksime be pasekmių, nes ši raudonoji ranka ir čia mus siekia, persiakioja ir įvairiai terarizuoja, pasiringdami net povienius asmenis, ypatingai uzgruvo mane, už tai, kad lietuvių vardu imuosi iniciatyvos. Mes Belgijoje skurstantieji lietuviai sveikiname visus mūsų brolius ir sesutes, lietuvius ir lietuves išeičius gyvenancius Kanadoje.

Su aukšta ir tikra pagarba,

A.J.

P. S. Toliau po šio laiško seka pilnas sąrašas ten esančiųjų lietuvių, kurių šiuo laiku, dėl žinomu priežasčių neskelbiame

Red.

Šekantis laiškas yra gautas iš Švedijos, kuri parašė savo giminaiciui Mykolui Lukosai jaunas mokytojas:

Gerb. P. Mykolai

Didžiai dėkoju Jums už laišką, kurio begalo laukiau. Malonu ir linksma girdėti, kad Jus taip puikiai gyvenate, reiskia, kad yra dar pasaulyje krastas, kuriame nesilieja kraujas ir ašaros. Sunku tai išivaizduoti prisiminus penkius sunkius savo tėviškes karo ir okupacijos metus. Taip, Mykolai, kodėl lietuvių tautą tokioj nelaimingoj tautu kryzkelej gyvena. Kiekvienas ją skriaudžia ir vis didesni vargą nesa.

Jeigu kada Jus aplankysite savo tėviškę Jus griaudžiai apsi-
verksite. Jos veidas bus bombų ir patrankų sviedinių israižytas, ašarų ir kraujo srovės bus išrausiusio gilius griovius. Jus rasit te daug naujai supiltų kapų, kuriuose ilsisi tie didžiunai, kurie milėj laisvę ir savo dainomis, apdainuota krastą. Po pirmojo Didz. Karo atstatytų miestų vietose matysit Jus griuvėsių kruvas ir tarp jų vaikščiojancius išvargusius veidus.

Lietuviu tautos kultūra ir civilizacija, kuri taip puikiai kilo Lietuvos nepriklausomo gyvenimo metu, dabar merdi ir yra pasirengusi zengti į grabą. Viskas, kas lietuvių tautai buvo ir yra sventa, kas per tiek simtmečių buvo sventai saugojama, dabar norime palikti uzmarsty, o viso to vietoje svetimi dievai lietuvių lupomis garbinti pageidaujama. Štai kokia gyvenimo ironija. Tegul tenka mums visokiausios replikos ir vardai, bet mes, kurie norime būti tikri lietuviai, paugę is juodos, prakaitu aplaistytos duonos, amžinai liksime nepajudinami ir tėvynės laisvės mintimis amžinai gyven-sime. Jeigu tikrai likimas is mūsų pasijuoktu ir mūsų troskimai taptu vejo išblaskomais dumais, tada mes tampame amžinai pabegeliai tol, kol svetimos smiltys mus amžinai priglaus.

Žmogus, kad negalėtų galvoti, svajoti gal tada būtų lengviau. Kasdieniai smulkus rupesteliai gal prirakinu prie to gyvenimo, kur vercia kovoti del kasdienines duonos, gal užsimirstum apie viską, k buvo miela ir brangu ir paskęstum aplink supancioj minioj, kuri vis yra linksma ir jos veide blizga viltis ir aiskios gyvenimo perspektyvos, o po kojomis ji jaučia tvirtą granito pagrinda.

Tiek daug ivairių minčių, kad rodos, galėtų storiausias knygas prirasyti, bet nebūtų tai perdaug. Penkeri sunkus metai nejučiom užslopino lietuviuose zodzio ir spaudos bei rasto laisvę ir amžinai paliko kaz kokios baimes ir siaubo pedsakus. Mes žmones ne panasus į tuos kurie gyvena Š. Amerikoje, nepanasus į tuos žmones, kurie budriai saugo žmonijos laisvę.

Mykolai, tebuna leista man truputi apie save parašyti. Aš, kuris Tamstos adresu paješkojau, esu Tamstos gėntainis. Tamsto brolio Kazimiero žmona, yra mano teta. Aš esu jos brolio Stanislavo sunus. Mano tėveli ir mamytė Jus, gal but, prisimenat, bet manes tikrai neišsivaizduojat, nes kada Jus buvot paskutini kartą Dauksiuose, krikstynose ir Jus tada su kita mano teta Justina buvote kumomis, aš tada stovejau mažųjų eilėse ir nekantriąi laukiau iš kumų saldinių. Nuo tos dienos praėjo daug laiko. Aš užaugau, baigiau gimnaziją ir pedagoginį institutą ir paėmiau mokytojo profesiją. Gal ir ne taip prie širdies šis darbas, bet karas buvo uždaręs visus universitetus ir aš negalėjau ko norėjau studijuoti, teko pasirinkti tai, ką tada buvo galima. Bet tikiu kad Lietuva vėl bus greit laisva ir aš galešiu grįsti ir vėl studijuoti. Jei tai įvyktu greit, tai būtų visai nevelu, kaip žmonės sako, mano galvai, nes man dabar tik 22 metai.

Jau greit bus metai, kaip gyvenu pabėgėlio gyvenimą Švedijoje. Sąlygos, kurias turi pabėgeliai Švedijoje yra ne taip blogos. Dirba miškuose, fabrikuose, arba gyvena legeriuose. Aš dirbu miske. Gyvename specialiai prie misku, padarytuose barakuose po 10 - 12 žmonių. Aš gyvenu su įvairiu tautų žmonėmis: švedais, čekais, estais, lenkais ir danais. Kalbame tarp savęs visokiausiomis kalbomis. Švedų kalbos jau pramokau taip, kad jau galiu puštinai susikalbėti.

Tai matote esu medkirtys. Piuklas ir kirvis mano draugai ir geradariai. Kiek jie užpelna tiek, bet visvien juos reik myleti ir gerbti. Miske, tarp osiančių medžių, vienuoj prisimenu visad gražia lietuvių daina.

"Miškas ūžia, verkia gaudžia,
Vejas žalią medį laužia
Nuliudimas širdį spaudžia,
Lyg kad replėmis ją gniauzia..."

Siunčiu karščiausius linkėjimus Jums ir Jūsų šeimai ir visiems Kanados lietuviams.

Tegu mūsų ryšys amžinai nenutrūksta.

J. J.

PIRKITE KARO BONUS.

GRYŠTA MŪSŲ KARIAI - KOVOTOJAI

Tarpe daugelio grįstančių iš užjūrio karių, grįšta ir mūsų apylinkes kariai lietuviai. Neperseniausiai sugrįžo Mile Balčiūnas. Mikes pasitikti, buvo suvaziavę visi vietiniai lietuviai ir taip pat daugelis svetimauciu, kurie karštai sveikino vos išlipusi iš traukinio. Suprantamas dalykas, koks didelis džiaugsmas buvo Mikes tėveliams susitikti dar gyvą sunų sugrįžusi iš kovos lauko!

Maikė atrodo gerokai suaugęs, veido išraiška rodo, kad yra matęs nemažai vargo. Užklaustas ar dar nepamirso kalbėti lietuviškai, atsakė kad niekad nepamirs savo prigimtos kalbos.

Maikė buvo sužeistas dviem kulkom, kurios į jo jauną kūną buvo sustrigę Cicilijos ir Italijos musiuose. Gydėsi Afrikoj ir Anglijoj. Kuomet pasveiko, buvo išsiustas veikiančioj armijoj ir dalyvavo Vokietijos ir Danijos musiuose.

Balčiūnų kitas sūnus Petras yra Japonijoje. Jis ten buvo belaisveje į kurią pateko Philipinų salose. Jam teko daugiausiai išbuti Mančiuko kraste, Mukdans belaisvių stovykloje. Šiomis dienomis tėvai apturėjo nuo jo laišką, kuriame sakoma, kad greit manoma pasimatyti su tėvais.

Tėvai, žinoma, neapsakomai džiaugiasi, kad per tiek metų sielvartavę, susilauks gyvų vaikų. Džiaugiasi ir visi vietos lietuviai, kad mūsų didvyriai nugalėję priešus, grįsta laimingi namo.

- P. Liaukevičius. -

MASKVOS KVISLINGO LIKIMAS

New York (LAIC)- Vietinės lenkų spaudos pranešimu, savo laiku pragersejęs lenkų išdavikas ir Maskvos pastumdėlis Z. Berling spėjamai randasi NKVD koncentracijos stovykloje arti Smolensko.

Kaip žinoma, Z. Berling dar tik neperseniai, buvo vienu iš žymesniųjų Maskvinės Lenkijos iniciatorių ir "liaudies kariuomenės" vadų. Tuom tarpu, nėra zinių kas istiko kitą Maskvos agentą-garsiąją Wandą Wasilewską, sovietinės Ukrainos Užsienių Reikalų komisaro Korniejčuk žmoną.

VINGIAI.

Tenka gyventi nepaprastai keistose aplinkybėse. Niekas negali žinoti, kad bus rytoj, tai kas bus už savaites, mėnesio ar metų, visai neprisieina spėlioti?..

Bet vistiek žmonės spėlioja!

Šiandieną ne tik gudrūs diplomatai, politikai, profesoriai, bet ir paprastai darbo žmonės klausia vienas kito: kas bus su Europa? Ar ji išvengs vergijos ir pataps laisva, ar bus anksčiau pavergta?

Atsakyti į panašius klausimus galima tikrai spėliojant, todėl, kad niekas tikrai negali pasakyti kur rytoj pasuks Amerika ir Anglija. Pacioje Amerikoje vyksta kova tarp principų ir dolerio ir kuri pusė laimes dar sunku pasakyti. Daugelis net gana tvirtų ir įtakingų Amerikos laikraščių vingiuoja, viena diena stoja už skelbiamus laisvės principus, kita už biznį ir dolerį.

Europoje žmonės atgautų laisvę, jeigu Amerika tvirtai už tai stovėtų, nes įvykę rinkimai Norvegijoje, Francijoje, Vengrijoje ir Suomijoje rodo, kad didelė dauguma žmonių pasisake prieš komunistų vergiją! Net ir tos tautos, kaip Vengrai ir Suomiai, kurios yra okupuotos rusų armijos, pasisake prieš komunistus. Tai yra džiaugiantis reiškinys! Bet pirmąjį džiaugsmą aptemdo kitos žinios, kurios rodo, kad Stalinas, su visa komunistų genge darys viską, kad tuos laisvės pasireiškimus sunaikinys ir kad 97% Europos žmonių turi pasiduoti 3% komunistinių valkatų užgaidoms. Žmonės, kuriems vienokiu ar kitokiu būdu pasiseka iš po rusų okupacijos, pripasakoja tiesiog pasibaisėtinų dalykų! Na, o ką, tai sako Amerika ir Anglija? Nagi NIEKO!

Jie pasakys tikrai tada, kada bus jų interesai tiesioginiai paliesti ir jeigu prisieitu tuos interesus ginti ir susikibti. Tada jie vėl ištrauktų tuos pačius nudevėtus laisvės obalsius naujoms aukoms medžioti!

. . . . .

DAR VIENAS IŠDAVIKAS ŽUVO.

Su tokiais antgalviais teko matyti didlapius pranešančius apie Lavalio susaudymą. Lavalis buvo pasmerktas mirčiai už tai, kad jis koperavo su okupacine vokiečių armija.

Jeigu jau taip, tai demokratiniai nusistatę žmonės turi reikalauti mirties bausmės visiems Kvislingams, kurie tik koperuoja su okupantais, kaip tai: Paleckis, Osobka, Tito, Grozo ir t.t. Juk jie visi tokiame pat suole sėdi kaip Lavalis!

Kalbant apie išdavikų susaudymus labai įdomių įvykių galima paimti iš praeities, kurie mums šiandien atrodo visai kitaip, negu tuo metu atrodė tuolaikinei "visuomenei", kuri reikalavo mirties bausmės vienam ar kitam "prasikalteliui". "Visuomenei" reikalaujant mirties bausmės Kristui, Pilotas buvo priverstas nusiplauti rankas. Jardono Bruno buvo "iškilmingai" sudegintas ant laužo "garbingai" visuomenei dalyvaujant! Didelis darbo žmonių draugas Dantanas buvo pasiustas ant gilotinos tų pačių, už kurių teises kovojo.

Tai buvo labai senai. Apie tai mes tik patiriame iš raštų.

Bet mes turime ir šių laikų eretikų, išdavikų ir Kvislingų, kurie ne visiems vienodai atrodo.

Kai Stalinas sugalvojo atsikratyti buvusių savo draugų, tai juos apsaukė pasiutusiais sunimis ir visus susaudė. O tų "sūnų" buvo nemažai!

Stalinas kaltino juos norėjus su naziais bendrauti?.. Bet vos tik tų buvusių draugų kraujas Subiankos kalėjimo kieme nenudziuvo, kaip Stalinas pats krauju sucemontavo sutartį su naziais!.. Tai biau! Tai pasibaisėtina! Tai tiesiog nežmoniška! Tai pasirodo, kad žmogus yra tas pats baisiausias gyvūnas ant žemės. Despotas Stalinas, bijodamas savo draugų papuliarausmo 16 jų paskerdė, kad tik jo galia nesumazetu.

Keista, kad kai kurie diplomatai dar vis nori tikėti kraugerio žodžiais!

- J. Yakubynas. -

TORONTO ŽINIŲ

IŠ K.L. TARYBOS, TORONTO SKYRIAUS VEIKIMO

Spalio 21 dieną, įvyko mėnesinis - nepaprastas skyriaus susirinkimas, lietuvių parapijos svetaineje. Narių prisirinko vidutiniskai ir susirinkimas usitęse gana ilgokai.

Kiek ilgiau apsistota prie peticijos teksto apsvarstymo, kuris jau buvo nusiustas Centran, gautas atgal ir vėl turi būti siustas Montrealin atspausdinimui ir zinoma, Centro patvirtinimui.

Užbaigus peticijos svarstymą, buvo naujų narių priėmimas. Įstojo nariu Petras Vedeckis.

Sekė atstovių į Amerikos Lietuvių Kongresą rinkimas. Nutarta rinkti du atstovus. Buvo siūloma pirmiause atsiklaust ar nėra tokių kurie sutiktų vaziuoti savanoriais, bet tas pasiūlymas buvo kritikuojamas ir reikėjo leisti balsavimui. Balsuojant, dauguma narių balsavo už rinkimą ir niekas už savanorius, todėl buvo eita prie nominacijų. Nominuota buvo devyni kandidatai, bet visi kiti atsisakė, apat pirm. J. Yokubyno ir sekret. St. Batkienes. Kilo pasiūlymų kad juos du ir palikt, priesingų neatsirado, tai jiedu ir pasiliko skyrių atstovaut. Taipgi paskirta 25 dol. dovana Kongresui, kurią atstovai įteiks.

Pabaigoje susirinkimo, iškeltas klausymas, kaip būtent reaguot į tas liudnas ziniąs kurias mūsų nariai, gauna iš Lietuvos kaip antai: Hozai gavo zinią kad josios motina mirusi, o jojo brolis nužudytas; Zoses Stanckienės ir Onos Kuniutienės, brolis miręs ne savo mirtimi; (taip laiske parasyta) o dabar, Ona Narusienė gavo zinią iš Kauno kad jos motina mirusi. Nutarta, siems visiems nariams, pasiusti uzuojautes korteles nuo skyriaus.

Ateinančio mėnesio vidury, rengimo komisija, žada suruošti vakarą, apie kuri smulkiau, bus pranesta veliau.

Sekantis susirinkimas, įvyks lapkričio 18 dieną, 3 val. p.p., lietuvių parapijos svetaineje.

KITŲ DRAUGIJŲ ATSTOVAI

Kaip tik Amerikos Lietuvių Kongresas tapo paskelbtas, tuo-
jaus ne tik Amerikos bet ir Kanados kolonijų, demokratinio nusis-
tatyto draugijos ir pavieniai geros širdies lietuviai, sukruoto,
sujudo tą kongresą remt, ne tik delegatų siuntimu, bet ir aukomis.

Apart K.L. Tarybos, kurios Centras yra išrinkęs Antaną Na-
vicką atstovu į kongresą, o Toronto Skyrius, kaip jau minėjau St.
Batkienę ir J. Yokubyną - dar šios kitos organizacijos siuncia
savo atstovus: S.L.A. 236 Kuopa, O. Indrelienę ir Frenzeliene su
25 dol. auka; Šv. Jono Pasaalpinę draugiją atstovaus Jonas Čirūnas
su 25 dol. auka; C.C.F. lietuvių kuopą atstovaus Augustas Frenze-
lis, su auka tik nežinau kiek ir lietuvių parapija žada siusti du
atstovus, tik kol kas dar nepaskirti. Kaip matome, iš Toronto,
siunciama net astuoni atstovai, o pavienių svečių, žada irgi va-
ziuoti. Tas jau parodo, kad Kanados lietuviams, Lietuvos likimas
labai rūpi. Chicago, Amerikos lietuvių sostinė, pasiliks pasaulio
lietuvių sostinė, nes šiuo momentu, visame pasaulyje, nerasi kito
miesto, kuriame rastusi didesnis skaičius lietuvių kaip Chicagoje
ir šiuo momentu kada Lietuvos likimo klausimas yra labiause opus -
Chicagon, suvaziuos lietuvių iš viso žemių Amerikos kontinento,
atstovaudami milžinišką skaičių lietuvių išeivių, kurie nori pa-
reikšti ir pareikšti garsiai, kad visas pasaulis girdėtų, jog Lie-
tuva turi būti laisva, nepriklausoma ir demokratiska valstybe.
Kad jos vaikai kurie dabar issklaidyti po visą pasaulį, nesiojanti
pabėgėlių ir ištremtųjų vardus - būtų gražinti savo tėvynėn, be
baimės nuo žiaurių persekiojimų. Kad žiaurus okupantai ištrauktų
savo aštrius nagus iš Lietuvos merdejančio kuno ir leistų jos ti-
kriems sunams, nusluostyti jos asaras ir uzgydyti jos žaizdas.
Taip, tie suvažėję lietuvių patriotai, kalbės pasauliui už tuos,
kuriems lūpos užciauptos, kurie yra alkani, apdriskę ir basi, bet
kurie labiause istroskę laisves!

Lai Dievas atlygina tiems geriems lietuviams, kurie dėda
visas galimas pastangas, kad Lietuvai ir lietuviui pagelbėjus.

LINKIU SVEIKATOS

Po gana ilgos pertraukos, mes kanadiečiai ir vėl pradėdam
išvisti spauldoje, mūsų montrealietes rasytojos ir poetės, Marijos
Aukštaitės kurinius.

Mums, toliau gyvenantiems, nebuvo tos pertraukos priežastis,
tikrai žinoma, tik neperseniai, išgirdome, jog gerbiamą veikėją,
nelemta liga buvo prispaudusi.

Malonu girdėti, kad ponios Aukštaitės sveikata gerėja ir kad ji suteiks mums dažniau ir daugiau, savo sklandžių rastų ir giliajausmių poemų. O "Nepriklausomoje Lietuvoje" jos vertingi žodžiai nebus, jie yra kiekvieno skaitytojo taupomi ir vertinami.

Linkiu gerb. Marijai Aukštaitei ko stipriausios sveikatos ir malonaus gyvenimo, kad ji turėtų progos, savo ismintimi pasidalinti su kitais jos tautiečiais.

"DAINOS" GRUPĖS GEGUŽINĖ

Rugsėjo 9 dieną, Toronto Moterų Grupė "Daina" turėjo šeiminiską gegužinę, pas gerb. Batulevičius, Westone. Diena pasitaikė siltą ir graži tad svečių geguzinen privazevo nemazai.

Vieni saulelėje susėdę, gražiam Batulevičių sodnely, kiti pavėsiaudami, losė, snekuciavosi ir uzkandziavo, dainiečių pagamintus valgius ir gerė skanius gėrymus.

Gegužinės pelnas, kurio susidarė 30 dolerių buvo pasiūstas Toronto Džiovos Sanatorijai. Deka priklauso visiems atsilankiusiems svečiams ir darbuotojams, kaip antai: J. ir V. Samulevičiams, P. Kairiui, St. Dervinienei, O. Kalinauskienei, O. Kunjutienei, Z. Stankienei ir visiems kitiems kurie tik kuo prisidėjo prie tos geguzinės pasisekimo.

Didelia dalimi prie pelno, prisidėjo V. Samulevičienės ir priekybininko J. Grubevičiaus aukos maistu. "Dainos" grupes vardu, tariau jiems širdingiausių ačių.

Tolimesni dainiečių parengimai, žada būti Lietuvos pabėgėliu ir istrentųjų naudai.

- Maria F. Yokubynienė -

MONTRÉAL ŽINIŲ

LIETUVIAI RŪPINASI PAŠALPOS KLAUSYMU

Šimtai gaunamu laiškų iš užjūrio rodo, kad šiandiena legėriuose ir stovyklose gyvena, įvairiuose krastuose apie keturi simtai tukstančių lietuvių. Tie lietuviai, tai yra paprastai ukio darbininkai, amatininkai, mokytojai, tarnautojai, kačiškiai ir dvasiškiai. Jie ten atsidūrė dėl to, vien tik kad išgelbėjus savo brangiausi turta gyvybę nuo raudonojo tvano. Jų padėtis apverktina. Be rubų, be vaistų ir visai prastu maistu gyvendami jie gyvi puna. Jei pagalbos jie iš niekur negaus, beabėjo jie tuos prazuti.

Kaip viso pasaulio lietuviai, kurie gyvena laisvose šalyse yra susirupinę jų likimu, tai taip pat Montrealo lietuviai emėsi iniciatyvos organizuotai istiesti pagalbos ranką. Juk pagaliaus argi montrealiečiams nėra pareiga suselpti savo tautos dalį, kurie atsidūrė baisaus likimo nasruose, vien tik dėl to, kad milėjo savo gimtąjį kraštą.

Štai dėl to, buvo atsikreipta į visas draugijas, kad išrinktu atstovus sudarymui pasekmingos rubų rinkliavos Montreale. Į atsikreipimą maloniai atsiliepė D.L.K. Vytauto klubas, kuris išrinko net sesius atstovus, veliaus Taryba, Lietuvių Sąjunga, Parapija, Šv. Onos ir Šv. Elzbietos draugijos ir Moterų Labdarybės draugija išrinko po keliata atstovų.

DRAUGIJŲ ATSTOVŲ POSĖDIS

Draugijų atstovų dėl pašalpos pabėgialiams posėdis įvyko Spalio 22 d. baznytinėje svetainėje. Atsilankė apie dvidešimts penki atstovai.

Buyo nutarta, kad geriausiai išrinkti valdyba, kuri vyriausiai prižiūrės ir tvarkis darbo eigą. Pirmininku tapo išrinktas Klebonas kun. Bobinas, pirmininko padėjėjum - Jonas Leknickas, Sekretorium - J. Yla ir kasierium - K. Jasutis.

Drabužių rinkimo vėjus, nutarta paskirstyti distriktais, kuriuose rinkti komitetai atliks rinkliava, drabužių taisymą ir valymą. Distriktų komitetams organizuoti, suteikti reikalingas informacijas ir juos prižiūrėti išrinkta Gerb. Pet. Juskevičienė - Miller.

. . . . .

NUTARTA BENDRADARBIAUTI SU B.A.L.F.

Kadangi iš Kanados tiesioginiai pasiūsti pašalpa nėra galimybių, tai visų buvo nutarta bendradarbiauti su Amerikos Bendru Lietuvių Šalpos Fondu.

Žinant, kad jie gauna stambias sumas pinigų iš valdžios finansavimui labdarybės darbui, tai jie tokiu būdu turi galimybes nusamdyti transportaciją ir be to pats pašalpos išdalinimas eina valdžios paskirtų žmonių priežiūroje. Tokiais tad keliais einant, yra tikra garantacija, kad nors ir mažiausia auka nenueis į šalį.

. . . . .

FINANCU KLAUSYMAS

Surinkti drabužiai priruošti transportacijai, būtinai turi būti svarūs. Kad jie būtų svarūs, reikia juos išvalyti. Išvalymui reikia pinigų. Taipgi reikia pinigų supokavimui į tinkamus baksus. Reikes samdyti trokas suveziojimui. Reikes apmokėti pasiuntimo išlaidas.

Numatant visas išlaidas, susirinkę atstovai nutarė, kad sukelus kiek nors pinigų, suruosti didelę vakarienę.

Vakarienė įvyksta 28 diena Spalio, bažnytinėje svetainėje, 4:00 val. po piet. Visiems reikalams tvarkyti dėl vakarienės išrinkta p. Magdalena Juskevičienė, kaip labiausi prityrusi seimininke rengiant vakarienes.

. . . . .

RINKLIAVA LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Spalio 24d. Lietuvių bažnyčioje, klebonas Bobinas atsikreipė į maldininkus, kad prisidėtų prie gelbėjimo Lietuvos pabėgelių. Maldininkai atjausdami bėgsią pabėgelių padėti, suaukavo ten pat net simta ir septyniasdesimts tris dolerius.

SUNŲ IR DUKTERŲ D-JA ATSIŠAKĖ

Visas kulturingas pasaulis pripažįsta, kad pašalpos klausyme nėra jokios politikos. Nežiurint kas busi, ar į ką tikėsi, o pavalgyti ir apsigyventi visiems reikia. Tai tokiais sumetimais ir šis montrealiečių dirbamas darbas, turėjo didelį norą įtraukti visus Montrealo lietuvius. Vienok, kuomet buvo atsikreipta į Sunų ir Dukterų d-ją, tai bolševikai, kurie nuolatos trina kėdes susirinkimuose su didžiausių įkarsciu visus tremtinius iskaliojo gengsteriais, zulkais, fasistais ir t.t.

Kažin, kaip tą viską išklausius galėjo jaustis tie draugijos nariai, kurių tikri broliai ar seserys yra tremtiniais? O tokių narių yra ne vienas. Net tos draugijos pirmininko brolis randasi Sibyre, o kitas artimas giminė Vokietijoje.

Bolševizmo bacilos padaro žmones ne tik beširdžiais, bet kart ir beprociais!

. . . . .

PASIUSTOS REZOLIUCIJOS

Kanados Lietuvių Sąjunga, savo visuotiniame susirinkime Spalio 9 diena, 1945 metais nutarė išnešti rezoliucija prasancia uztarti Lietuvą, užsienio reikalų ministerių konferencijoje Londone.

Rezoliucijos buvo išneštos ir vienbalsiai užgirtos. Viena rezoliucija buvo pasiusta Anglijos ministeriui, o kita Kanados premierui MacKenzie King.

Rezoliucijų tekstą talpiname ištisai:

British Foreign Minister,
London, England.

The Association of Canadian Lithuanians at its annual meeting today expressed its deep dissatisfaction that representatives of the British Commonwealth at the present international conference of foreign ministers are not raising the question of restoring political independence to Lithuania as promised by the Atlantic Charter.

A. Sakalas
President.

. . . . .

Prime Minister MacKenzie King,
Ottawa, Canada.

The Association of Canadian Lithuanians at
its annual meeting today wishes to urge you to stand
for the restoration of independence to Lithuania as
promised by the Atlantic Charter.

A. Sakalas
President.

MONTREALO LIETUVIŲ MOKSLEIVIAI

Nors Montreale gyvena keliatas tūkstančių lietuvių, bet savo tautieciais profesionalais nebuvo iki šiol turtingas. Turime keliata mokytojų, vieną daktarą ir vieną kitą inžinierių, tai ir viskas. Paziūrėjus į dabar besimokinantį jaunimą, reikia manyti, kad po keliatos metų montrealiečiai gerokai praturtes savais profesionalais. Čia patalpinsime sąrašą mūsų moksleivijos, kurie pasekmingai kopija į mokslo žinyčią aukstose mokyklose. Beto reikia suprasti, kad sąrašas bus toli gražu nepilnas, nes nėra galimybių susisiekti su visomis mokyklomis, vakariniiais kursais ir privaciai einanciais mokslus.

Numerys pridėtas prie pavardės, pažymės kurioje klasėje randasi moksleivis.

"D'ARCY MCGEE HIGH SCHOOL"

Kmieliauskas Valentinas-5, 3565 Clarke St., Bendžaitis Ann-4,
70 - 3rd. Ave. Ville LaSalle, Burba J. Victor-4, 6623 Dumas St.,
Salala Helen-4, 2679 St. Charles St., Vanagas John-4, 2052 Harbour
St., Kazenevicius Rita-3, 6657 Des Monts Ave., Martin George-3,
1718 Panet St., Merkevicus Constance-3, 2151 Gascon St., Milius
Charles Kazimir-3, 2520 Wurtele St., Dudonis Bella-2, 5543 - 2nd.
Ave. Rosemount, Macelis Julia-2, 2452 Demontigny St., Kazlauskas
Helen-2, 2052 Coleraine St., Stratkauskas Vincent-2, Detroit, Mich.,
Varaska J. Petras-2, 2561 Damose St., Adomaitis Jesse-1, 1913 Du-
fresne St., Balsaitis Anita-1, 10848 Cobourg St., Bagusis V. Peter-1,
2561 Damose St., Bernot Joe-1, 2628 Bercy St., Gatautis Adele-
2110 Emma St., Griganavicius Helen-1, 125 Menai St., Kleiza Juozas-1,
8359 Iberville St., Laurinaitis Petras-1, 2385 Robert St., Mickus
Annie-1, 2594 Bercy St., Waisnis Edmontas-1, 2519 St. Zotique St.

"CATHOLIC HIGH SCHOOL"

Vaitiekunas Alfonsas-2 ir Vaitiekunas Juozas-1, 6721 Laurendeas
Norusevicius Casimir-1, 5723 - 14th. Ave. Rosemount, Ripka Harold-1,
4295 City Hall Ave., Silkauskas Juozas-1, 6415 Briand St., Vaskelis
Julius-1, 2668 St.Charles St.

"ROWLAND TUTORIAL HIGH"

Mozuraitis Juozas, kuris mokinasi penktame kurse.

"LOYALA COLLEGE"

Mokinasi Justinas Kisielius, Albertas Norkeleliunas ir Sadauskas
Jie visi trys randasi antrame kurse.

"McGILL UNIVERSITY"

Šiuo laiku mums yra žinomi tik Kunigiškis ir Antanas Navike-
vičius.

"NORMAL SCHOOL" (MOKYTOJU SEMINARIJA)

Vincas Vaupsas, kurio jau kiti du broliai yra mokytojai.

"MONTREAL MILITARY MECHANICAL COLLEGE"

Trečiame kurse mokinasi Antanas Rekštys.

"MONTREAL HIGH SCHOOL"

Bratevaite Alf., 5010 Notre-Dame St. W., Skinkis Victoras,
2006 Bleury St., Davola John, 1097 St. Elizabeth St., Skardzius
Anna, 01194 Charlevoix St., Gurinskas Albertas, 1205 Crescent St.

"McGILL COLLEGE"

Monika Bendzaitis ir Regina Naginis.

"ST.PATRICK'S ACADEMY"

Angela Norgelas, kuri yra antroje klasėje.

NORKELIUNUI PADARYTA KITA OPERACIJA

Spalio 17 diena į Notre-Dame ligoninę D. Norkeliunui teko atsigulti antru kart ant operacijos stalo. Pirmą operaciją turėjo prieš devynias savaites, po kurios nebuvo išėjęs iš ligoninės, o stai ir kita.

Tikimasi, kad ši antroji operacija nebus tokia skaudi ir manoma, kad po keliatos savaicių jis galės pareiti į namus.

VILLE EMARD-IEČIAI PALEISTI IŠ KARUOMENĖS.

Šio distrikto lietuviai: Jonas Maciejunas, Pranas Gyvis ir Vincas Vaupsas tarnavusieji Kanados kariškose pajėgose, yra atleisti į civilinį gyvenimą. Gyvis ir Maciejunas tarnavo laivyne, o Vaupsas tarnavo lakunu.

Vincas Vaupsas tuojaus įstojo į mokyklą ir sieks mokytojo profesijos.

DEŠIMTS METŲ SUKAKTUVĖS

Lapkričio 24 diena, Vytauto Kliubas švęs dešimts metų sukaktuves, kaip yra pastatyta klubo svetainė. Sukaktuves manoma atžymėti vakariene.

Kaip žinoma, kad svetainės pastatymas klubui reiškia beveik viską. Kol svetainės nebuvo, tai klubas buvo skolose parskenęs ir nepoilgo būtų visai sunykęs. Svetainei atsiradus, prasidėjo veikimas. Bematant skolas išnyko ir šiandieną klubas finansiniai yra stiprus.

Klubo svetainės pastatymo istorija yra labai įdomi. Šimto ir pusės narių subankrutijusi draugija uzsimane pasistatyti gražią svetainę. Pinigų nieks jiems nenorėjo skolinti, o net tos draugijos daugumas narių visai tam nepritare. Vienok atsiradus keliatai veiklių narių, iš kurių daugiausiai pažymėtini K. Juskevičius ir J. Šarkis, darbas buvo atliktas. Tuo laiku ypatingai daug kenke svetainės statymui vietiniai bolševikai. Su savo ilgais liezuviais ir blogais zygiais jie demoralizavo kaip įmanydami. Vienok, kuomet dalykai pagerejo ir draugija susitvarke ant tvirtų pamatų, tie patys ilgaliezuviai susimete į draugiją ir iš jų šiandieną jau randasi draugijos bordo direktoriais, kurie per susirinkimus atveju atvejais juodina pirmuosius klubo veikejus.

Bolševikai, tai šių dienų vienintėlė klubo gėda!

ATSTOVAS Į AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMĄ.

Kaip jau gal daugumai yra žinoma, kad Amerikos lietuviai ruošiasi dideliam seimui. Seimas įvyks Chicagoje. Į jį suvažiuos simtai rinktų visuomenės atstovų, kurie tarsis ir prasys visų saltinių, kad būtų gelbėjama Lietuva.

Montrealo Lietuvių Taryba, savo susirinkime nutarė, kad yra būtinas reikalas pasiusti vieną atstovą nuo Tarybos, kuris isklausis seimo eigą ir darbus.

Atstovų buvo išrinktas Antanas Navickas, kuriam geriausiai sąlygos leidžia tą darbą atlikti.

Būtų labai gražu, kad ir kitos draugijos pasiųstu savo atstovus į DIDĮJĮ LIETUVIŲ SEIMĄ, CHICAGOJE.

. . . . .

MONTREALO SVEČIAI

- Rugsėjo 24 diena, lankėsi P. Norkeliūnas, A. Norkeliūnienė (Kaminskiute), V. Grigaliauskas ir O. Grigaliauskiene (Kaminskiute) iš Detroit, Mich. Jie aplankė savo senus draugus ir pažystamus.

- Spalio 18 diena, atsilankė pas Trumpus iš New York valstijoje Mrs. Trumpienės sesutė Tamasauskiene su savo vienturcių sūnum Jonu. Abi seserys nebuvo mačiusios 18 metų.

. . . . .

NAUJAI UŽGIMĘ LIETUVIUKAI

- Antanui ir Malvinai Ložiams užgimė dukrelė, kurią pakrištė Mary-Laurette-Joanna vardais.

- Vincui ir Merei Kinauskams rugsėjo 3 d. gimė dukrelė, kuri pakrištė Laura-Therese vardais.

- Jonas ir Veronika Maskaliūnai susilaukė dailaus sūnelio, kuri pakrištė Jonas-Kazimieras-Vytautas vardais.

- Juozas ir Elena Monstavičiai susilaukė sūnelio ir jį pakrištė Jonas-Juozas vardais.

- Andrius ir Elvina Raslevičiai susilaukė sūnelio, kuri pakrištė Robert-James vardais.

- Jonas ir Eugenija Girdauskai susilaukė sūnelio, kurį pakrikštijo Gerald-John-Michael vardais.

- Jonas ir Teresė Tutvinai susilaukė dailių dvinukų, tai yra sūnelio ir dukrelės. Savo dailiąją porelę pakrikštijo: sūneli Boleslas-Francis vardais, o dukrele Frances-Helen.

. . . . .

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ŽINIOS

M. Lukošas lankydamas Toronto lietuvius nepamiršo parinkti "kiškio pyrago" ir dėl "N.L." Gavo net tris naujas prenumeratas: Alfonsas Pundzius uzsake zurnala Mr. & Mrs. D.T. Kezes, Phoenix, Ariz. Jonas Liutkevičius R.R.G. Tillsonburg, Ont. ir Alice Wolchinchy, Toronto, Ont., kuriai uzsakė J. Ratkus.

Širdingai ačiu visiems prenumeratoriams ir M. Lukošai už patarnavimą.

PRAŠOMI ATSIŠAUKTI:

Jono Stankevičiaus sūnaus Benedikto, kilusio iš Žiežmarių valsč. Trakų apskrities ir Povilo Mikalajuno iš Dvarališkių kaimo, Ukmergės apsk.

Jiems bus suteiktos svarbios žinios apie jų gimines. Kreipkitės į "N.L." Administraciją.

SUSIIDOMAVIMAS "GABRIELE".

Praeitamę numeryje, buvome rašę, kad kanadiečiai padarytu kilnų ir istoriską darbą, jei išleistu knygos formote dailiąją M. Yokubynienės apysaką "Gabriele", kuri tilpo istisai "Naujienu" dienrastyje.

Matomai mūsų pasiulymas nenuėjo vėjais. Turime keturius laiškus redakcijoje, kurie byloja, kad lietuviai kanadiečiai mylētu tą zygi atlikti ir paremti.

Dėl "Gabrielės", mes manome, kad kanadiečiai atliktu tikrai gerą darbą, bet kad ką tikra šiuo laiku pasakyti, mes nesame igaliuoti ar net painformuoti. Butų gerai, kam sis reikalas prie širdies, kad kreiptusi pas veikalo autorę M. Yokubynienę, 17 Marchmount Rd., Toronto, Ontario.

Red. ir Adm.

VAKARIENĖ DĖL LABDARYBĖS
PRAĖJO SU DIDELIU PASISEKIMU.

Spalio 28 dieną, bažnytinėje svetainėje atsibuvusioji vakariene, dėl pasalpos Lietuvos tremtiniams, praėjo su dideliu pasisekimu.

Dalyvių vakarienėje buvo pilna svetainė. Nežiurint kad i vakarienę buvo nezema įzanga, vienok visi matydami kilnų vakarienės tikslą, dar sudejo aukų grynais pinigais 173 dolerius (šimta ir septynios desimts tris.)

Vakarienės laike, kunigas Bobinas iteikė Labdarybės Komiteto kasieriui K. Jasuciui du šimtus dolerių, kurie buvo sukelti bažnyčioje per kolektą ir tarpe Ville LaSalle lietuvių. Tokiu tai būdu, komiteto kasierius turejo tris šimtus ir septynios desimts tris dolerius ir beto vakarienės pelną, kuris manoma galės siekti iki pusantro simto dolerių.

I vakarienę beveik visas reikalingas maistas ir didelė dalis gerimo buvo taip pat suaukuota gerasirdzių lietuvių.

Kadangi, šiai "N.L." laidai nebuvo suspeta viską apskaiciuoti ir tiksliai surinkti visus aukotojų vardus, tai Labdarybės Komitetas tą atliks sekancioje laidoje.

Šiuo-gi laiku, Komitetas turi garbės tarti širdingą aciū visiems dalyviams, visiems darbuotojams, remėjams ir aukotojams.

Pirmininkas: Kun. J. Bohinas

Sekretorius: J. Yla.

KONCERTRAS

Lapkričio (November) 25 diena, sekmadienyje,
4:30 val. po pietų, parapijos svetainėje.

Šiame koncerte dalyvauja, su savo programa, vienas iš žymiausių Jungtinių Valstybų lietuvis dainininkas. Taipgi vietinis parapijos choras, turi gražių ir niekad negirdėtų dainų ir kitokių pamarginimų.

Šio koncerto pelnas skiriamas parengimui Kalėdų eglutės Montrealo vaikučiams.

Visus lietuvius - lietuves ir lietuvaiteles širdingai atsilankyti užkviečia:

RENGĖJAI.

ENGLISH SECTION

Editor . . . . . Albert Norkeliunas

FURTHER NEWS OF THE YOUTH CLUB

The K.L.S. Youth Club has again started its activities after resting up during the summer.

On October 14th, they had their first meeting of the season at which all the misunderstandings of the past year were cleared up and new elections were held, the result of which are as follows; -

- President - John Romanauskas
- Vice-Pres. - Helen Vaisviliute
- Secretary - Julie Norkeliunas
- Treasurer - Edward Bobinas
- Publicity Managers - Jeny Griebliauskaite
- Valentia Butkiute

A Bowling League was also organized to be directed by Stanley Kalinauskas and John Biliunas. The teams will consist of Youth Club members only, therefore, anyone wishing to participate will have an opportunity to join our Club at the next General meeting on November 11th, at 1:30 P.M. in the Parish Hall. Also, it may be mentioned that the bowling season will be terminated by a closing banquet at which prizes will be donated to the leading team and the highest scorers.

So you see, the Social Committee has planned to make an interesting season with a variety of amusements which we are sure will guarantee and interesting year for all concerned.

. . . . .

INTRODUCTION OF A NEW TOPIC

In this issue we introduce "Gossip Around Home" edited by Helen Vaisviliute.

When you read the following items chosen for this month, you will understand that any romantic or otherwise interesting factor pertaining to our youth, that we may see or hear, will be set down in this column in such a way so that you may draw your own conclusions as to whom it may refer.

Of course we shall try to hint broadly enough in order that you may readily guess who the topic of each item is, it being understood that no names are to be mentioned.

If you approve of our new idea of making this English Section more interesting, why not drop a line to the editor of this column, at the same time, if you have any little gossip items, send them along and they will be dealt with in the strictest confidence as to their origin and re-written in gossip fashion omitting names.

Your assistance will help us to derive at what type of gossip corresponds most with your tastes.

- - - - -

GOSSIP OF TODAY

It is hard to believe that there can be any truth in the fact that a very busy friend of ours can find time to stroll jauntily along, on a beautiful Sunday afternoon, in the direction of the Lithuanian Club accompanied by a pretty Lithuanian Student. Could this have been their destination? And what of the male friend? Did he leave them to each other's company after accompanying them a few blocks? So HE is the reason for her first attendance at a Youth Club Meeting. Come on "A"! If you have some influence on her, get her to join up with our Club.

So our little elderly Lithuanian Romeo found himself a new dance partner at a local dance hall. Glad to notice he is picking on his own size for a change, if still not his own age. How did you enjoy his company Miss V.? "Ar ne linksmau su savo sokti?" Therefore cannot understand your leaving such a wonderful partner and the dance so early.

- - - - -

MOTERŲ ŠV. ELZBIETOS DRAUGIJA

Lapkričio (November) 18 diena, 4:00 val. po pietų, bažnytinėje svetainėje, ruošia didžiulę ir gražią:

VAKARIENĖ

Į šią draugijos vakarienę, labai maloniai yra kviečiami visi Montrealo lietuviai, kuriems užtikrinama, kad visi praleis labai linksmą laiką, galės pasišokti ir galės išsigerti alučio ir kitokių gėrimų.

Turime priminti, kad Šv. Elzbietos draugija netankiai ruošia balius, todėl ši vakarienė labai ir labai rūpestingai stengiamasi priruošti, nes draugija iš širdies trokšta, kad visi į ją atsilankiusieji, būtų viskuo pilniausiai užganėdinti.

Tatai dar syki prašome visus, kad malonėtumete atsilankyti ir pakalbinti savo kaimynus ir draugus į Šv. Elzbietos draugijos vakarienę.

IŽANGA: \$1.00

K v i e č i a

Sv. Elzbietos Draugija.

LKA

A group of Lithuanian refugees in Rome with members of the Lithuanian Relief Committee in Italy awaiting distribution of clothing sent by the United Lithuanian Relief Fund, a member agency of the National War Fund. Pictured in the foreground is Bishop P. Bucys.